

מסורת הש"ס

(א) זכרות ז: ז שם טז;
(ג) [לעיל נא:]; (ד) [יבמות
יג:]; (ה) שביעית פ"ב [מ"י]
ר"ה י: יבמות פג, (ו) מ"ק
יג, (ז) ג"ל דל"ז דבר שאינו
דגן. מראה אש, (ח) [ב"מ
נו: מנחות סט.],

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה תנא קולי
וכו' תנא אין תשעה באב
קל כז"ל ותיבת בין נמחק:

גליון הש"ס

תנא קול' קול' קתני.
עיין נזיר מזו ע"ב תד"ה
ת"ש דתניא ועיין מגילה ה
ע"ב תד"ה ממעט:

מוסף רש"י

לֹא כָל הַרוֹצֵה לִיטּוֹל
אֶת הַשֵּׁם יִטּוֹל. אִם
אֵל הוֹצֵא חֶסֶד וְחַסֵּד
לְרַעַם אֵין עוֹן אֵלֶּה מְבֹרָה
שְׁמָרְהָ עֲנֵמֶנּוּ שִׁטּוֹל לִכְיוֹן
נָבוֹ (בְּרִכּוֹת י:). אֲמִירָא
מִלֻּמְבָּאָה לֵית לֵיתֵיהּ.
הַרוֹעֵה אֲמוֹנָה שִׁטְעָה
מִלְחָמָה לֵית מְיוֹן שְׂמִתְמָה
מִשְׁעָה בָּאָה הוּא עֲנֵל
אֵלֶּה אֵין הוּא מִלְחָמָה
לְשׂוֹמֵת (שׁוּם). כְּבֹהַּ בְּטַלְמִי
אִיכָבָה בְּשׂוּקָא. אֵלֶּה צִימָה
מִלְחָמָה (שׁוּם). הַרְלֵךְ
צִילֵי דְקִימָה מְחָה, בִּישׁ
אוֹרִימֵי וּבִישׁ מִתְרִימֵי.
לְשׂוֹמֵת מִלְחָמָה (בְּרִכּוֹת י:).

מוסף תוספות

א. דמדקאמר וחשיב
המקומות קודם משמע
דמאן דאמר בתר הכי
מקום שנהבו וכו' בא
לחלוף. מוס' ר"פ.
ב. [ו]אי היה אמר הכי,
פשיטא מיהא דלצורך
המועד לא מתחילין. מוס'
הר"א ש"ס.

רבינו חננאל

ובכל מקום תלמיד חכם
בטלם, רש"י אומר ל
חכם. ורמין עלה אי משום
ישישין ליה יורורא, על
מדתן לענין הוותן איפסא
משמע, ואמר ר' יוחנן
מוחלפת השעה, כלומר
הענין הברך ק"ל רש"י.
ורב שישא אמר לא תיפר,
ודברים פשוטין הן
ורבם אמרין ביהודה
לא עושין מלאכה כעריב
תסוה דעצות, ובגליל
לא היו עושין מלאכה כל
עיקר, פירוש כל היום.
הגלה בגליל, ב"ש אמרין
וזה"ל מתירין דעל הגין
המה. ואקשינן בתוספת
קמח קתי מכל שנה
לעשות מלאכה כעריב
פסחים, מכלל דבמנהגא
תליא מילתא, דבמנהגא
הת שמיא שארין יבית
בית מתירין, ואפי' לרב
לאחר קמי חמשה אסורין,
מכלל דאסורא איכא,
לחיה הניב נהני ורפמיני

סנא קולי קולי נקט. כל הני אין בין חד תנא אמרייהו וקולי קולי
נקט ברישא תנא אין (6) בין תשעה באב קל מיוה"כ לכתחלה אלא
שזה ספיקו כו' וסיפא תנא אין תשעה באב קל מתענית ציבור אלא
לענין מלאכה ובחומרי דחמיר תשעה באב מתענית ציבור לא איירי
הכא דמדיק מניה זה חזי שוין

ויעשו לענין רחמיה ט"ז חמ"ד:
 יעוול לו את השם. כבר פרישות
 יוראת חטא אשמו יכול לבטל אימנו
 מלכות שמים אפילו לילה אחת לא
 הרואה ליטלו יטלנו דמחיו כיוהא
 ומחין צדיה: **מוחלפת השיטה.**
 התנא ססידרן טעה באתת מהן
 והחליף שיטתו: **אמרי מלכה** לים
 ליה. הרואה אותו בטל אומרים אין
 לו מה לעשות ולא מייחיו כנוהב בו
 איסור: **ברתני' הילול.** אור
 לארבעה עשר: **גב' מעיקרא סנא**
מנהגא. תלה במנהג: **ולבסוף סנא**
איסורא. דקמני ביה שמה אורסין
 דמשמע בכל מקום: **מה רואה**
יודה וגליל לאן. אף כל מקום שנהגו
 היתר היתר נהגו איסור איסור:
מכלל דר' יודה איסורא קאמר.
 דבני יודה מתירין ובני גליל אורסין
 דאי מנהגא קאמר מאי פלוגתיה
 דר"מ הא ר' יודה נמי הכי הוא אמר
 בגליל היו נוהגין בו איסור שהחמירו
 על עממין וביהודה נוהגין בו היתר:
וסבר רבי יודה מוסר. דקאמר
 בני יודה מתירין **מנהגא.** מבין
 תבואת דגן: **שלא עשר בנימין.**
 מפרש ואילי שלשה עשר אמאי נקט:

וועקערע צידו. הסיבולת עמלה
נעקרה צידו שורשה מן הארץ וזא
לחזור ולשומלה: שותלה במקום
הטיט. שמהר ליקלט קודם העומר
שהעומר מחיר את הנשרשין אבל
הנשרשין אחר העומר אסורין משום
חדש עד שיבא עומר הבא: הגריד.
יבש שאינו ממחר לקטו: מנכש
בשלהש עשר קמחי מנכש בארבעה
עשר לא קמחי ומ"ט נקט שלשה עשר
ולא קמחי ארבעה עשר אי משום דלא
מיקלטה לפני העומר הקרב בששה
עשר מכדי שמעיין לרבי יהודה כו'
בפ"ק דראש השנה (דף י:) ואי ארבעה
עשר מותר במלאכה יניקוט ארביסר
נמי וזא איכא מקפת ארביסר
וממיסר כוליה ומקפת שיסר עד
שעת הקרבחו: בגליל שנו. שלא
היו עושין מלאכה כל עיקר בארבעה
עשר וזין נשית משהו וז: וזא איכא
לילה. ומאי למימני המנכש לילי ארבעה
עשר: כ"ש. דממתיחין דתמן הלילה
בש"ס אסורין: ה"ג רבינא אמר לעולם
ביהוד. ודקפאי לך ליתמי לעולם
עשר ובהשרשה חד מקפת אמרינן
תרי מקפת לא אמרינן לענין השרשה
חד מקפת היום ככולו אמרינן אם
היה מנכש צין השמשות של כניסת
ארבעה עשר הוה אמרינן דקלטה
בי"ד שלם ובחמשה עשר שלם ומקפת
אומינז עושין מלאכה. בכל מקום וט
לזורח המועד תמן. ומשום הכי איין מ

דחני מנהגה לר' מאיר, והא דקתני איסורא לר' יהודה. במאי אקיתמה להא מתני' כר' יהודה, וזוהי במלכאכל כר' דקתני ותיכמים ואורמים ביהודה היא שישני מלכאכל בעבר פסחים עד חזות, ש בשלש עשר ונקעה שכולת (על חזות) מלכאכל במקום שתניא איהו שותלת במקום הגדיר, ואם מותר בעשית מלכאכל, מכדי (על מאי קא מהדר ר' יהודה למפסטיה להאי שכולת העומר כר' תבואה הנזרעת בשש עשר בניסן, אסורא באכילתו עד שישבו עומר אחר ויזרינהו. ואם מותר הישב, גרסטינן במשכית בירא שחלחלו, אם יהיה שדו משונות מותרות. ואיהו ששני שרש

מקום שנהגו פרק רביעי פסחים

נה.

קוֹלֵי קוֹלֵי קַתְנִי. בָּלָא דִּר' אֲלֵעֶזֶר דְּאָסֶר לְהוֹשִׁיט אֲזִצְעוּ בְּמִסֵּי
 יָלִי קוֹלֵי קוֹלֵי קַתְנִי דְּהָא בְּתַשְׁעָה בָּאָד לְכָל הַפְּחוּת כָּל גּוֹפוֹ
 אֲסוּר אֲפִילוּ בְּזוֹנוֹן וּבְתַעֲנִית לִיצוּר מוֹתֵר בְּזוֹנוֹן כְּדִמוּכָה בִּפְ"ק
 דְּתַעֲנִית (דף יג.): **אָמַר ר' מַאֲדִּי מַה רְאִייהּ יְהוּדָה וְגִלְעָד לְבָאָן.**

לרבי מאיר דאית ליה דהוי מנהגא:
קסבר ללא מחלקו ב"ש ובי"א דבבב
זה דצמנהג לא שייך פלוגתא דליחוי
הכי נהוג: **מדקאמר** ר"ב
מנהגא מבבב דרבי יהודה איסורא
קאמרא. אצמנתינא ליבא למדק
הכי מדקאמר ת"ק מנהגא מכלל
דחכמים איסורא קאמרי דאצמנתי
איבא למימר דתרווייהו סברי מנהגא
וה"ק חכמים לת"ק למה אמה סותם
דבין? והלא אמה יכול לפרש דבין?
ולבאר דבגליל אין עושין וציהודה
עושין וצביריה לא שייך לפרש כן:^א
בבב הרבבה שאינה קולפת. וא"ת
א"כ למה אינו שותלה צמקוס
הגריד אי קלטה עד שלשה ימים
שרי לה עומר ואי לא קלטה שוב לא
תקלטו ואינו צריך היתר כמו חטיט
דכדא (ו) ו"ל דצמקוס הגריד מאחרת
לקטוי יומר מג' ימים אינ' ית לחוש
כשיראה שלא תקלטו שישמול וזהו
צמקוס הטטט אחר העומר:

ומא' אפ"ו אפ"ו הני נמי דוורטי.
ה"מ לשנוי כדמסמך אפ"ו
הני נמי דלדוך המועד מיגמר אין
אסחולי לא אלא ינחא ליה למידיח
שלא יפסוט מינה כלל דהשתא
מזי למימר דלדוך המועד אסחולי
נמי מסחלינן:

עולי

שמות מלאכה עושין מדקאמר ר' מאיר מנהגא מכלל דרבי יסבר ר' יהודה ארבעה עשר מותר בעשיית מלאכה המנכש בשלשה עשר ונעקרה בידו שותלה במקום זוזם הגריר בשלשה עשר אין בארבעה עשר לא מכדי דאמר ר' כל הרכבה שאינה קולמת לשלשה ימים שוב ארבעה עשר מותר בעשיית מלאכה למה לי שלשה וחמיסר ומקצת שיתסר אמר רבא בגליל שנו והאיכא ב"ש רב אשי אמר לעולם כב"ה לפי שאין דרכן של בני גא אמר לעולם ביהודה ובהשרשה חד מקצת היום ת היום ככולו לא אמרינן; **מתני'** ר' מאיר אומר כל קודם לארבעה עשר גומרה בארבעה עשר אבל לא כבעה עשר אע"פ שיכול לגומרה וחכמים אומרים ג' בערבי פסחים עד חצות ואלו הן החייטין והספרים ידה אומר אף רצענין; **גמ'** איבעיא להו לצורך המועד המועד אפילו מיגמר נמי לא או דילמא שלא לצורך יתחולו מתחלינן או דילמא בין לצורך המועד בין יתחולו לא ת"ש אבל לא יתחיל בתחילה בארבעה אפילו שבכה קמנה מאי אפילו לאו אפי' הני דלצורך זוויל לא מכלל דשלא לצורך מיגמר נמי לא גמרינן לא גמור נמי גמרינן ומאי אפילו אפילו הני נמי דזוטרי גינהו יתחלתן זו היא גמר מלאכתן נתחיל בהו נמי לכתחילה רבי מאיר אומר כל מלאכה שהיא לצורך המועד גומרה

לה

[illegible]

עין משפט
גד מצוה

מִדָּה א' מִי' פ"ד מִהֲלִי
ק"ש הִלְכָה ז' סִמְג
עֲשֵׂן יח טוֹש"ע א"ח ס' ע
סַעֲיָה ג':
מִדָּה ב' ג' מִי' פ"ח מִהֲלִי
יח"ט הִלְכָה יט סִמְג
לִאֲרוֹן עַה טוֹש"ע א"ח ס'
תַּסַּח סַעֲיָה ה':

לעזי רעס"י

בינדי"ל. אגד.

רבינו חננאל (המשך)

גורד במועד, כלומר זו
השתובלה אינה קולטת
ששה שנים בניין,
נתמצצות כאלו נוריע אחר
הנעומר, והיא אסורה עד
ששה שנים בניין, וכן נשתל
במקום הטינה ביום שלשה
שנים בניין, קטש קולטת
העומר, והעומר מתיר
בכלל בתבואה שבעולם.
אקשין אמאי פסיק רבי
ז"ל מכלל דיד' לא
יאפשר, לא שפענין לה
לד' יורה דאמ' ר' יוחנן
הרכבה שנית קולטת ל'
ואילו חושב לה קולטת,
אמאי ג' ימים, ארביס
דמיסר ומקצת שיהסר,
וקדימא ק"מ קצת (שיסר)
היום ככולו, ש"מ דלית
לה ל' יהודה הית' עשית
מלאכה ארביס כלל,
ותינה ג' ימים משכנ' ב'

וּפְרָקֵי רַב יוֹסֵף זֶה הַבְּרִייתָא
אֵילֵיכֵן דְּבִנֵּי גִלְיָא הָא
שְׁתֵּינָה שְׁאֵן עוֹשִׂין מֵלֵאכָה
בֵּינֵם י"ד כָּלָל. וְאִמְרִינָן
אִפְּלוּ לִבְנֵי מִמֶּנּוּ אֵין
אוֹסְרִין אֵלֹא יוֹם י"ד מִמֶּנּוּ,
אֲבָל לִיל יוֹם ב' בִּיהַ מִתְּרִין,
וְלִדְבָרֵין הֵיךְ לוֹ לִמְרָא
הַמְּנַסֵּב לִיל י"ד. וּפְרָקֵי רַב
שֶׁשֶׁת אֵין מִתְּנִיתָא אֵילֵכֵן
רַב'שׁ שְׁנֵא שְׁאוּסְרִין
אִפְּלוּ הַלֵּילֵי. רַב אֲשִׁי מַר,
וְאִפְּלוּ תִּמְנָא אֵילֵכֵן אַרְבַּע,
אֲבָל שְׁנָא אֵלֵךְ דְּבִר שְׁהוּא
וּדְרֵךְ בִּי אֲדָם, וְאִין דְּרֵךְ בִּי
אֲדָם לִנְסֵב בְּלִילוֹת, לְפִיכָן
לִנְסֵב הַמְּנַסֵּב בְּלִילֵהּ.

[illegible]